

Hoogfeest van Pinksteren

De allereerste Pinksterdag was van de joden oorspronkelijk een oogstfeest. Er was daarom veel volk in Jeruzalem en de ervaring van de apostelen met de Geest van God is liturgisch op dat feest terecht gekomen. Het verhaal boeit en het moet de dag zijn geweest waarop de leerlingen zich ook van hun zending bewust zijn geworden. Ze zijn toen naar buiten getreden en werden voor veel mensen in hun extase de boodschappers van God. De taal die de leerlingen spraken was een andere taal, – anders dan die welke de joodse geleerden spraken. Toen is het ooit begonnen. Het was de geboortedag van de christelijke geloofsgemeenschappen, die later Kerk zou gaan heten.

Thema: “Een nieuwe taal?”

EERSTE LEZING uit de Handelingen der Apostelen (2, 1-11)

Toen de dag van Pinksteren aanbrak, waren zij allen bijeen op dezelfde plaats. Plotseling kwam uit de hemel een gedruis alsof er een hevige wind opstak en heel het huis waar zij gezeten waren was er vol van. Er verscheen hun iets dat op vuur geleek en dat zich, in tongen verdeeld, op ieder van hen neerzette. Zij werden allen vervuld van de heilige Geest en begonnen te spreken in vreemde talen, naargelang de Geest hun te vertolken gaf. Nu woonden er in Jeruzalem Joden, vrome mannen die afkomstig waren uit alle volkeren onder de hemel. Toen dat geluid ontstond, liepen die te hoop en tot hun verbazing hoorde iedereen hen spreken in zijn taal. Zij waren buiten zichzelf en zeiden vol verwondering: 'Maar zijn al die daar spreken dan geen Galileeërs? Hoe komt het dan dat ieder van ons hen hoort spreken in zijn eigen moedertaal? Parten, Meden en Elamieten, bewoners van Mesopotamië, van Judea en Kappadoecië, van Pontus en Asia, van Frygië en Pamfylië, Egypte en het gebied van Libië bij Cyrene, de Romeinen die hier verblijven, Joden zowel als prose-

lieten, Kretenzen en Arabieren, wij horen hen in onze eigen taal spreken over Gods grote daden.'

TWEEDE LEZING uit het heilig evangelie van onze Heer Jezus Christus volgens Johannes (20,19-23)

In de avond van de eerste dag van de week toen de deuren van de verblijfplaats van de leerlingen gesloten waren uit vrees voor de Joden, kwam Jezus binnen, ging in hun midden staan en zei: 'Vrede zij u.' Na dit gezegd te hebben toonde Hij hun zijn handen en zijn zijde. De leerlingen waren vervuld van vreugde toen zij de Heer zagen. Nogmaals zei Jezus tot hen: 'Vrede zij u. Zoals de Vader Mij gezonden heeft zo zend Ik u.' Na deze woorden blies Hij over hen en zei: 'Ontvangt de heilige Geest. Als gij iemand zonden vergeeft, dan zijn ze vergeven, en als gij ze niet vergeeft, zijn ze niet vergeven.'

OVERWEGING

Het Pinksterverhaal, dierbare mensen, is geen journalistiek verslag en precies daarom boeit het steeds weer opnieuw. Het is het verslag van een gelovige mens; dat wil zeggen: verslag van een intense ervaring, verteld in het verhaal van wat er gebeurde. Het is geen toeval dat de evangelisten Kerstmis zetten in de nacht, het paasverhaal bij zonsopgang en Pinksteren 's morgens om 9 uur. De nacht is gesloten, de zonsopgang betekent een nieuwe dag, 's morgens om 9 uur begint het gewone daagse leven. Maar toen op die dag niet, want het was een vrije dag, de opening van het joodse Wekenfeest. Dat was jaarlijks een gigantisch oogstfeest dat begon op de 50ste dag van het joodse paasfeest. Het was in Jeruzalem waar de mensen kwamen van heinde en verre. Al die dingen spelen een rol bij de vraag wat je met dat verhaal doet.

Maar er is meer. De plaats van het pinksterverslag is (ik zei het al) Jeruzalem en dan mag u erbij bedenken, dat toen Lukas in de Handelingen van de Apostelen het Pinksterverhaal schreef, het al weer 10 à 15 jaar geleden was, dat de Romeinen Jeruzalem met de grond gelijk maakten, in het jaar 70. Wat was Jeruzalem anders nog dan een herinnering? En dus niet de stad Rome als het centrum van de wereld van toen, – ook niet Amsterdam, evenmin Washington, Moskou, Peking of enig ander machtscentrum, ... nee, het is Jeruslaim, stad van vrede: op dát uur, op dié dag en precies dáár heeft Lukas het voorval geplaatst. Johannes evangelist zal nog eens 10 jaar later schrijven over Jeruzalem als beeld van de Kerk.

Want het is daar, dat van het geloof in Jezus Christus de explosie begint met een groep men-

sen die voorzien zijn van vuur. Er is daar iets gebeurd waarvoor woorden tekort schieten. Er wordt verteld over vuur in de vorm van vlammen, over een hevig gedruis alsof het stormt, over een grote toeloop van mensen uit het buitenland, over het wonder van die taal: dat iedereen van elke komaf, rang of stand de boodschap lijkt te begrijpen.

En dat alles gebeurt heel plotseling, zonder dat iemand erop voorbereid was en zonder dat een universiteit zich ermee ging bemoeien om het proces te beschrijven en vraagtekens te zetten, of de politiek ongevraagd zijn mening gaf. Het is zo anders dan alles van de wereld. We zijn dat niet gewend. Of je verwerpt het verhaal als onzin, of je gaat kijken, wat er onder de dubbele bodem van dat verhaal zit. Wat nog het meest boeit is uiteindelijk het getuigenis, dat iedereen begreep waarover het ging en bovendien in de geestdrift werd meegenomen.

Niet begrijpen, dierbare mensen, is chaos, – wel begrijpen is overzichtelijkheid, zekerheid, helderheid. De taal van Pinksteren is niet de taal van een regering, van het Europees Parlement of van een marktonderhandeling omwille van een macht die wetten schrijft en uitvoert. Zoiets is het tegendeel van Pinksteren. Het is geen gemier over eigen rechten, geen geredeneer omwille van het gelijk, geen voorwaardenstellerij op andermans levensdomein, want dát alles is chaos, die intussen altijd is gemengd met opwindings, – met verborgen boosheid over geleden verlies.

Pinksteren, dierbare mensen, is van dat alles het tegendeel. Het is het besef van een geest van vrijheid en liefde, een geest van trouw en geduld, een geest van verfrissing en groei, van vrede en rust, ... al die hemelse dingen waarover het Veni Sancte Spiritus zingt, 't "Kom H.Geest," die Pinksterzang die 't al twee millennia doet. Het gaat over iets heel definitiefs dat het recht plaats maakt voor een liefde die overleeft, dat je bevrijd bent van de ontmoedigende gedachte dat je leven tevergeefs zou zijn.

Kunt u zich voorstellen dat mensen te hoop liepen, mensen die schoon genoeg hadden van de Romeinse uitbuiters en van hypocrisie onder de toenmalige overheid, het gehandel en gezeur over de wetjes en regeltjes van een volk dat na het jaar 70 geruisloos uiteen zou vallen.

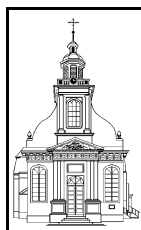
Een vraag voor u en mij is: waar zie jijzelf naar uit? Wat zou Pinksteren kunnen zijn in onze wereld? – een wereld waarin op zoveel plaatsen wordt gevochten om geld en macht en de rijke landen de derde wereld nog altijd economisch in de tang houden, – een derde wereld die ons aankijkt met ogen van hoop en verlangen, een wereld die zit te wachten op een nieuw Pinksteren, waar niet wanorde het nieuws beheerst, maar de Geest van liefde.

Soms hoor je de Geest van God, op momenten, dat je minder met jezelf bezig bent, momenten waarop je uitzielt naar iets nieuws, – anders dan de vervulling van je eigen verlangens of bv. ook anders dan alles willen begrijpen voor je zelfhandhaving, zoals bv. de erkenning van je gelijk, ... wanneer al die dingen op de achtergrond raken, dan heb je de kans, dat de taal van de liefde gaat overwegen, dat het een taal is die iedereen verstaat zonder een vertaalslag in termen van recht.

Wie praat over rechten is gesloten voor de Geest van God. De politiek dóét niet anders en misschien kán het ook niet anders, maar dan is het een van de tekorten op de begroting van ons leven, zoals ik dikwijls formuleer. Zodra we de feitelijke gang van zaken in de wereld niet meer normaal vinden, kunnen we afstand nemen en kan het voor ieder persoonlijk Pinksteren worden. Dat wil zeggen: zolang we alleen onze eigen taal verstaan, zijn we gesloten voor de boodschap van het evangelie, maar als je stil wordt, doodstil en je luistert naar de stem van je hart, hoor je ook een andere taal, een kreet om liefde, een liefde die overleeft, die je verwarmt totdat je in vuur en vlam raakt. Dat mogen we hopen voor ieder van ons en onze gemeenschap de Kerk, van lokaal tot mondiaal.

Ten slotte. Het begon ooit in Jeruzalem. Het zal kort na de gebeurtenissen met Jezus van Nazareth zijn voorgevallen. Maar het besef van de betekenis is beschreven door Lukas, zo'n 50 jaar later, toen Jeruzalem was verwoest en dié wereld de goddelijke boodschap niet meer kon blokkeren, ... zoals toen met Jezus van Nazareth.

(– Ruimte voor aantekeningen –)

Katholieke geloofsgemeenschap
St. Petrus' banden
Driebergen-Rijsenburg, 9 juni 2019
© Frans E.M.Verhaar pr.